

NUORET HELSINGISSÄ 2011 –TUTKIMUS

Nuoret Helsingissä 2011 -tutkimus on Helsingin kaupungin tietokeskuksen, opetusviraston ja nuorisoasiainkeskuksen yhteishanke. Tutkimuksella tuotetaan tietoa nuorten vapaa-ajasta ja harrastuksista. Osa kysymyksistä koskee nuorten koulunkäyntiä ja tulevaisuuden suunnitelmia, perhettä ja muita asioita kuten yleistä viihtymistä omalla asuinalueella, vaikutusmahdollisuuksia ja ympäristöasenteita. Tutkimus jatkaa Helsingin kaupungin nuorisotutkimuksen perinteitä, sillä nuorten vapaa-aikaa on tietokeskuksessa tutkittu aiemmin myös vuosina 1982, 1990 ja 2000.

Tarkempaa tietoa tutkimuksesta löytyy Nuoret Helsingissä 2011 -tutkimuksen internet-sivuilla, joilla voit tutustua muihin jo julkaistuihin artikkeleihin ja esittää kysymyksiä suoraan tutkijoille. Uusia artikkeleita julkaistaan sivuilla viikoittain. Tulokset julkaistaan tutkimusraporttina vuoden 2012 aikana Helsingin kaupungin tietokeskuksen tutkimuksia-sarjassa.

Tutkimusaineisto koostuu peruskoulun 5.–9. luokkalaisten ja lukion 1. ja 2. vuositasen oppilaiden, eli iältään 11–19-vuotiaiden vastauksista 42 koulusta eri puolelta Helsinkiä.

Yhteystiedot:

Tutkija Vesa Keskinen,
puh. 040 334 4784,
vesa.keskinen(at)hel.fi

Projektitutkija

Anna Sofia Nyholm,
puh. 040 334 4785,
sofia.nyholm(at)hel.fi

**Nuoret Helsingissä 2011
-tutkimuksen internet-sivut:**
[http://www.hel2.fi/tietokeskus/
Nuoret_Helsingissa_2011/](http://www.hel2.fi/tietokeskus/Nuoret_Helsingissa_2011/)

**Helsingin kaupungin
tietokeskuksen internet-sivut:**
<http://www.hel.fi/hki/Tieke/fi/Etusivu>

NUORTEN JA VANHEMPIEN YHTEISET HARRASTUKSET

Nuorten vapaa-aikaa ja harrastuksia on Helsingissä tutkittu neljä kertaa eri vuosikymmeninä. Vuoden 2011 tutkimuksessa kysyttiin ensimmäistä kertaa harrastusten periytymistä edelliseltä sukupolvelta ja sitä, harrastavatko vanhemmat ja lapset yhdessä. Kysymysten vastausvaihtoehdot muotoutuivat esitutkimuksen lomaketestausten pohjalta.

Taulukko 1. Harrastaako jotakin yhdessä vanhempien kanssa (%), 11–19-vuotiaat

	Kaikki
Ei, koska emme varsinaisesti harrasta mitään	17,9
Ei, koska vanhempani eivät harrasta sitä, mitä minä	32,1
Ei, koska en itse harrasta mitään samaa kuin vanhempani	15,4
En tiedä / ei koske minua	7,1
Kyllä	27,4
%	100,0
<i>N</i>	1 356

Tytöillä ja pojilla oli yhtenevästi yhteisiä harrastuksista vanhempiensa kanssa. Kysymyksen perusvastausjakauma on jo sinällään mielenkiintoinen ja tuo uutta tietoa. Joka kuudes (18 %) nuori vastasi, ettei hänen perheensä varsinaisesti harrasta mitään. Yksinhuoltajaperheissä asuvista näitä harrastamattomia oli 29 %.

JOKA NELJÄNNELLÄ YHTEINEN HARRASTUS VANHEMPIENSA KANSSA

Yhdessä vanhempiensa kanssa harrastaa reilu neljäsosa nuorista. Vähiten yhdessä harrastetaan 14-vuotiaina (23 %), eniten 17-vuotiaina (31 %). Yksinhuoltajaperheiden lapsista vain 18 % kertoi harrastavansa jotakin yhdessä vanhempiensa tai toisen vanhemman kanssa.

Sisarusten määrä vaikuttaa siihen, kuinka lapsilla ja vanhemmillä on mahdollisuuksia tai tarvetta harrastaa yhdessä. Ainoista lapsista lähes joka kolmannella (31 %) oli vanhempiensa kanssa yhteinen harrastus. Kun perheessä oli kaksi lasta, vastaava osuus oli 25 % ja nelilapsissa perheissä 20 %.

Ruotsinkielisten koulujen oppilaista peräti 38 prosentilla oli perheen kanssa yhteinen harrastus. Kokonaan harrastamattomia ruotsinkielisistä nuorista oli 11 %, kun koko tutkimusjoukossa kokonaan harrastamattomien oli 18 %.

URHEILUA JA LIIKUNTAA

Vastaajista 271 kertoi, mitä he harrastavat yhdessä vanhempiensa kanssa. Eri harrastuksia mainittiin 334 kappaletta. Yleisintä on harrastaa jotakin liikunta- tai urheilulajia. Useimmin mainittu urheilulaji oli golf (23 mainintaa). Jalkapallo mainittiin 22 vastauksessa ja sulkapallo 14 kertaa. Kukin laji edustaa omanlaistaan yhdessä tekemisen muotoa. Golf on esimerkki lajista, jossa vanhemmat ovat lajin opettajan roolissa. Isä ja poika pihassa jalkapalloa potkimassa – näky on kaikille tuttu, ja sulkapalloa on helppo pelata yhdessä. Musisointi tai muut kulttuuriharrastukset eivät taivu ehkä niin luontevasti yhdessä tehtäviksi.

Taulukko 2. Mitä vanhempien kanssa harrastetaan

	Mainintoja
Jokin urheilu-/liikuntalaji	81
Kävely, lenkkeily, juoksu, retkeily	61
Hiihto, laskettelu, lumilautailu	25
Kuntosali, jumppa	24
Pyöräily	20
Soittaminen, musiikki, bändi	19
Uinti, sukellus	18
Koiran ulkoiluttaminen, koiraharrastus	14
Tehdään vaikka mitä yhdessä	13
Ratsastus, hevosharrastus	11
Mökkeily, kotityöt, puutarha, kalastus (3)	11
Veneily, purjehdus	10
Tanssi, baletti	8
TV, elokuvat	6
Valokuvaus, lukeminen, teatteri	5
Biljardi, snooker	5
Moottoriharrastus	3
Yhteensä	334

PERIYTYVÄTKÖ HARRASTUKSET?

Harrastusten periytymistä edelliseltä sukupolvelta ei liene aiemmin tutkittu. On yllättävää kuinka hyvin nuoret tiesivät vanhempiensa nuoruuden harrastuksista. Jonkinlainen käsitys niistä oli 72 prosentilla. Vanhempien nuoruuden ajan aktiviteetit ovat varmaan tulleet vuosien varrella esille useassakin yhteydessä.

Taulukko 3. "Onko Sinulla samoja harrastuksia kuin vanhemmillasi oli nuorena?"

	Kaikki, %
En tiedä, mitä vanhempani aikoinaan harrastivat	28,1
Ei, koska vanhempani eivät ole harrastaneet mitään samaa kuin minä	17,1
Ei, koska meillä kellään ei ole ollut varsinaista harrastetta	1,5
Ei, koska en itse ole harrastanut mitään samaa kuin vanhempani aikoinaan	10,6
Kyllä	42,6
%	100,0
<i>N</i>	<i>1 354</i>

Vajaalla puolella (43 %) nuorista oli tai on ollut jokin sama harrastus, kuin heidän vanhemmillaan oli nuoruudessaan. Ruotsinkielisillä vastaava osuus oli 52 %, maahanmuuttajataustaisilla 33 %.

On helppo löytää syitä siihen, että monet harrastukset ovat ylisukupolvisia. Vanhempien on helppo ohjata lapsiaan itselle tutujen urheilulajien tai kulttuuriharrastusten pariin. Jos perhe purjehtii tai laskettelee lomalla, on varsin todennäköistä, että myös lapset jatkavat näiden lajien parissa ainakin jonkin aikaa.

Ylisukupolvisen harrastuksen tai harrastuksia mainitsi 323 nuorta. Eniten mainintoja saivat seuraavat asiat.

Taulukko 4. Mitä samoja harrastuksia nuorilla on tai on ollut kuin heidän vanhemmillaan oli nuoruudessaan, yleisimmät maininnat

	Mainintoja
Musiikkiharrastus: kuoro, soittaminen, musiikki	101
Jalkapallo	80
Ratsastus	50
Tanssi	49
Jääkiekko	33
Itsepuolustuslajit	33
Partio	31

Soittamisen harrastajien useimmin mainittu instrumentti oli piano (19 kpl). Kitara oli kuuden vastaajan "vanhemmilta peritty" soitin.

Vapaamuotoiset vastaukset vuosien varrella kokeilluista harrastuksista kuvaavat ehkä myös sitä, miten vanhempien "pakottamista" harrastuksista on pikku hiljaa muotoutunut oma mieliharrastus.

- "partio ja pianonsoitto, äiti harrasti niitä nuorena lyhyen aikaa"
- "ratsastus, tanssi, klassisen musiikin soitto ja laulu"
- "mamma spelade piano och jag spelar cello, så musik helt enkelt"
- "squash, badminton, spela piano"
- "telinevoimistelu, motocross, koripallo, luistelu"

Osa harrastuksista on eräänlaisia läpikulkuharrastuksia. Tällaisia ovat ainakin ratsastus ja tanssi ("pienempänä baletti"). Myös partiota on yleisesti käyty kokeilemassa.

Aiheina nuorten ja vanhempien yhteiset harrastukset ja vanhemmilta "perityt" harrastukset ovat jääneet vähäiselle huomiolle. Niitä olisi syytä tutkia tarkemmin haastattelututkimuksen otteella. Tässäpä vinkki graduntekijöille.